

GORAN VOJNOVIĆ

V iskanju izgubljenega jezika

SNG NOVA GORICA, 14. NOVEMBER 2024

Krstno izvedbo besedila Gorana Vojnoviča z naslovom *V iskanju izgubljenega jezika* v SNG v Novi Gorici v okviru Evropske prestolnice kulture (EPK), kot tudi napovedovanja številnih dogodkov, je zasenčilo dejstvo, da se slovenska organizacijska enota ni jasno in glasno distancirala do neodvzema častnega meščanstva Benitu Mussoliniju partnerskega italijanskega mesta Gorizia.

Predstava ima štiri attribute, ustvarjalce, ki jih nikakor ne gre prezreti, in zaradi česar je nastala dobra uprizoritev.

prejme Borštnikov prstan. Izjemna pohvala gre mladi igralki Urški Taufer, ki s svojo karizmo in prezenco vse bolj stopa v ospredje. Svojo kreacijo vloge Anne Vieri oziroma Ivane Župančič je naredila tako, da si jo brez nje težko drugače predstavljamo. Vedno znova na oder prinese svežino in omreži publiko.

Mladi igralec Francesco Borchini nas je prav tako prijetno presenetil. S svojo vlogo je karizmatično v prostor vnesel svoj karakter vloge, ki je zapolnil oder in nasmejaj občinstvo. Zabavna v svoji anemičnosti in potosu sta bila tudi Vesna

sicer zadostila besedilu in navodilom režiserja. Fortuna je v svoji vlogi dobro izrisala trmoglavo najstnico, polno ideolov in zanosa za družbeno gibanje.

Predstava ponuja prijetno in zabavno retrospektivo v čas socializma nekdanje Jugoslavije in pripoveduje zgodbe omejenih prebivalcev z Italijo. Na momente srhljivo in tragično, z režijskimi prijemi vlemojstra Kice deluje na odru razgibano in tekoče. Njegova mojstrska režijska roka je izčistila nepotrebno, in kot po navadi smo dobili esenco gledališča. Besedilo drame je Goran Vojnovič dobro sestavil in se posvetil glavni niti dogajanja, tudi retrospektivno, hkrati pa je razkril tragične osebne zgodbe junakov kot čebulne plasti. Junake je dobro orisal in dal igralcem kar precej možnosti za interpretacijo. Eni bolj, drugi manj so izkoristili priložnosti. Zahteven čas zgodnjih šestdesetih let je dodobra izrisal in orisal kot osebne zgodbe junakov. Motijo le prekinitve odrskega dogajanja z brskanjem po arhivih in privatiziranja, ki so povsem nepotrebna in razbijajo dobro ustvarjeno napetost. To bi lahko bolj dramaturško strnili v zgodbi, ki je že sicer dobro zasnovana (dramaturgija Martina Mrhar, lektorica Anja Pišot).

Scenografija (Karin Fritz) je praktično prazen oder z nekaterimi rekviziti ob dvignjenem odru, ki se po potrebi vključujejo v samo dogajanje. Glede na dogajanje in paleto možnosti v besedilu bi lahko scenografija ponudila več. Izjemno lepi in domišljeni so kostumi Bjanke Adžič Ursulov. Avtor glasbe je Mitja Vrhovnik Smrekar, režiser jo je izjemno dobro in odmerjeno vključil v dogajanje in jo izkoristil tudi za menjava scene, odrskega dogajanja in časa. Glasba je na poseben način in dobro nadomestila sceno.

Predstava je simpatična in povedna, sploh za jugonostalgike ali mlade, ki si želijo drugega vpogleda v čase Jugoslavije in življenja malega človeka v njej. Predstava vas nikakor ne bo pustila ravnodušne, ob njej pa se boste tudi nasmejali. ■

Predvsem moramo vsekakor pohvaliti režiserja Januszo Kico, ki v slovenski gledališki svet že dlje časa prinaša svežino, čistost mizanscene in domišljenost režije. Po njem bi se lahko mnogi mladi režiserji zgledovali, in naš gledališki prostor bi imel svetlejšo prihodnost. Drugi v vrsti je glavni protagonist in vsestranski igralec Aleš Valič, ki je v vlogi Staneta Ramovša ponovno izkazal neverjetno paleto emocij, smisla za gledališki gib in igralske interpretacije. Čas je, da ta naš velikan igre

Pernarčič kot Metka Ramovš ter Radoš Bolčina kot Giuseppe Materazzi oziroma Marjan Ramovš. Slednjemu je nekoliko slabša govorna tehnika pri kreaciji vloge zelo pomagala. Matic Valič je nase opozoril kot študirajoči sin v Nemčiji Lovro Ramovš, korektno je s pridihom humorja opravil svojo nalogo; več dialektike in igralskega razpona pa bi morda lahko v svojo vlogo vključila Lara Fortuna kot njegova sestra Mateja in Gorazd Jakomini kot politikomisar Franc, ki sta